

SEXAGESIMA

EXSURGE

Evangelium Luk 8: 4-15. Predikan av Gunnar Edwardsson (ELBK)

”Saliga de som hör Guds ord och gömma det.”

De orden är viktiga i dag, att ta vara på. Gömma betyder inte gömma undan, utan bevara och ta till sig det. Det är ord vår Herre Jesus säger till oss i dag och det önskar jag att du tar till dig, för med det så vet du att Frälsaren Kristus hänvisar till Ordet och hans maning är att ta till sig det. Johann Albrecht Bengel som levde 1687 till 1752 i Stuttgart södra Tyskland och var en bibeltolkare, han har ett intressant citat om bibeln som ofta återges på olika håll : ”Ansluter du dig helt till texten, då ansluts hela saken till dig.” (Te totum applica ad textum, rem totam applica ad te) Och innebörden är, att tar du till dig texten, då kommer textens hela sak och innebörd till dig i ditt hjärta. Det är gott citat som väl svarar till det Andefyllda Ordet.

VÄGEN, STENGRUNDEN OCH TÖRNENA

I dagens evangelium handlar det just om ordet och att ta emot detta ord. Ordet som sås ut. Men viktigt är då, att det just är ordet som sås ut och ingenting annat. Att det inte är ett utsäde blandat med annat som ska göra intryck av att utsädet är mera rikligt. För det är ju så som vi ser och hör i dag att man vill blanda upp Guds ord, anpassa det till vår tid så att det, som man menar, ska ha mera framgång, det vill säga ge mer frukt. Att det inte gör det, beror på att där Guds ord förminsas eller tas bort, där bär utsädet ingen frukt. Det går inte som så många tror att förädla utsädet så att det skulle bättre passa och kunna få mer människor att tro, få dem till kyrkan och bli engagerade. Nej utsädet, som är Guds ord är i sig själv, det ord som väcker liv och det måste vi höra, för bara detta skänker liv och salighet.

Jesus vill med liknelsen i dag visa oss hur det är i människors hjärtan. Han talar om att utsädet faller på vägen, på stengrunden, bland törnen och i den goda jorden. Man brukar tala om fyrahanda sädesåker. Men, det är inte fyra olika slags människor Jesus talar om. Så har man ju gärna velat utlägga denna text. Fyra olika typer av människor och det bara är den vars hjärta är den goda jorden, det vill säga är den goda människan, den som har ett gott hjärta, som kan bli frälst.

Men Jesus talar inte om olika människor utan om hur människohjärtat kan vara på olika sätt. Och det är detta vi kan känna igen och måste känna igen. Att vi själva bär på dessa olika sätt. Men märk väl, att hos oss själva och av oss själva finns bara de tre första sätten som nämns: vägen, stengrunden och bland törnena. Inget människohjärta är sådant att det av sig självt är den goda jorden. Men just därför är det lätt att känna igen hos oss dessa tre sätt eller tre jordmåner som inte är någon jordmån att växa i.

Tar vi det första som är vägen. Ja, att det hos oss sker att djävulen hela tiden söker att ta bort ordet från oss och också ibland lyckas med det, det vi känner igen och Jesus lär oss att det just är vår fiende satan som gör detta.

Vidare att vi känner igen det som Jesus talar om som sådden på stengrund. Där handlade det om dem som tog emot, och det med glädje, men som bara trodde för en tid. Så går det ju i många fall. Också här är djävulen verksam. Det är inte så att när en människa kommit till tro så upphör kampen emot satan. Nej, man kan i stället säga, att nu börjar den kampen, att hålla sig till ordet, leva av det och lära av det. Men det är många som börjar i tron och som lyktar i köttet. För en tid trodde man, sedan kom allehanda frestelser, och man dukade under. Men avgörande är att när en människa så dukat under och det går som här, då är det en följd av att hon inte kommer till Frälsaren Jesus med sina synder. Djävulen inger i människan rädsla för att komma fram med synderna. Och inger henne att det är bättre att tiga. Och med hennes tigande och att ingen bekännelse sker inför Gud och Jesus Kristus sker, och att bönen upphör, då tynar tron och går under.

Det är på samma sätt är det också med utsädet bland törnen. Det växer upp och förkväver växten. Utsädet kan inte växa utan går under. Det är, säger Jesus, när man hör ordet, men sedan låter det kvävas av livets bekymmer och rikedom och njutningar, så att det inte bär fullmogen frukt. Här kan vi se att Jesus inordnar det på samma plan, bekymren för detta livet, omsorger om rikedom och livets njutningar. Det vill säga, vare sig man är fattig eller rik, restriktiv när det gäller njutningar eller njutningslysten så hotar denna fara, att det som hör världen till också får inta Guds plats i hjärtat. Det som man håller högst blir ju ens gud. Blir pengarna det, då har man dem som avgud, blir njutningarna det är det också ens avgud. Blir självrtäddigheten det, då är också den en avgud. Detta är något som ständigt hotar att något annat än Gud och Herren Kristus får inta främsta rummet i våra hjärtan. Också det måste du känna till och vara varse om.

DEN GODA JORDEN

Men den goda jorden då? Vad är den? Det är den bearbetade jorden. Den har blivit bearbetad genom att allt som förstör jorden tagits bort, stenar tagits bort och törnen rensats ut, gödning tillsatts etc. Och vad är det när det gäller människohjärtat? Jo det är det hjärtat som bearbetats av Guds ord, bearbetats av Guds lag, så att det blivit ett mottagligt hjärta. Att det blivit ett hjärta där hunger och törst uppstått, hunger och törst efter förlåtelse och nåd, hunger och törst efter Jesus och hans evangelium.

För detta är ordets verkliga ärende till oss, nämligen att lära känna Jesus och vad han har gjort för oss. Det är så ordet bär saligheten till oss, att det predikar för oss, inte bara om saken, utan att saken kommer till oss. Att vi som har hjärtan av sten och har fullt med världens bekymmer inom oss, vi får fly till Frälsaren Jesus som förlåter alla våra synder och förvandlar stenhjärtat, röjer undan all törnen, ja skapar den goda jorden i våra hjärtan. Det är nämligen just så den goda jorden kan bli verklighet. Den skapar Gud genom Ordet, genom lag och evangelium. Han ödmjucar oss, "audmjukr" som det heter på gammalsvenska och som är en översättning av latinets humilitas som kommer av "humus" som betyder jord. Ödmjuk betyder därför en mjuk jord, bearbetad och därför mottaglig för det goda utsädet. Det gör Jesus genom sitt ord till oss.

Och att Jesus ger oss denna liknelse i dag, det visar att han känner oss alla utan och innan. Vet precis hur det är med oss var och en. Och liknelsen sammanfattar vad omvändelse och tro är, att Ordet måste nå oss. Och där får du höra att han, Jesus, kommit i världen, ja att han kommit för att uppsöka och frälsa det som var förlorat. Han kom för att i oss skapa den goda jorden, ge oss det goda ordet, skapa i oss nya hjärtan, ge oss det nya livet. Och det underbara är, att med stenhjärtat, otröna, allt ont i oss får vi komma till honom och han botar, rensar ut, förlåter, ger oss frid i honom. För sådan är Frälsaren Jesus, och redan hos profeten Hesekiel förutsägs allt detta:

"Jag skall ta bort stenhjärtat ur er kropp och ge er ett hjärta av kött. Jag skall låta min Ande komma in i er..."
Amen